

Uzdrowiska i ich znaczenie w gospodarce turystycznej

pod redakcją naukową
Adama R. Szromka

PROKSENIA
Kraków 2010

- Autor wprowadzenia:** prof. Richard W. Butler
- Autorzy artykułów:** Adam R. Szromek, Zygmunt Kruczek, Anna Kaczmarska, Aleksandra Czupryna-Nowak, Małgorzata Januszewska, Elżbieta Nawrocka, Sylwia Oparka, Andrzej Hadzik, Marcin Iwan, Iwona Zdonek, Dariusz Zdonek, Diana Dryglas, Piotr Romaniuk, Jolanta Mirek, Agnieszka Kowalska-Styczeń, Katarzyna Jakowska-Suwalska, Jolanta Staszewska
- Redaktor naukowy:** Adam R. Szromek
- Recenzenci:** prof. zw. dr hab. Irena Jędrzejczyk
prof. zw. dr hab. Jerzy Mika
prof. nadzw. dr hab. Aleksander Panasiuk
- Korekta tekstu:** Marek Chadziński
- Zdjęcia na okładce:** Zygmunt Kruczek
Maciej Hubert Krzemień

Spis treści

Wprowadzenie/Introduction	7
<i>Richard W. Butler</i>	
CZĘŚĆ I. ROZWÓJ OBSZARÓW UZDROWISKOWYCH	15
Cykliczność rozwoju uzdrowisk na przykładzie uzdrowisk polskich	17
<i>Adam R. Szromek</i>	
1. Wprowadzenie	17
2. Agregatowa miara kwantyfikacji rozwoju	18
3. Model TALC	19
4. Cykliczność rozwoju polskich uzdrowisk	28
5. Hipoteza modyfikowana	32
6. Zakończenie	34
Literatura	38
Wykorzystanie cyklu Butlera do interpretacji rozwoju uzdrowisk na przykładzie Żegiestowa-Zdroju	41
<i>Zygmunt Kruczek</i>	
1. Wprowadzenie	41
2. Teoria cyklu ewolucji obszaru turystycznego R. W. Butlera	42
3. Warunki naturalne uzdrowiska	44
4. Etapy rozwoju żegiestowskiego kurortu a cykl Butlera	45
5. Przydatność cyklu Butlera do interpretacji rozwoju uzdrowisk w Polsce	50
6. Wnioski końcowe	51
Literatura	53
Uwarunkowania i tendencje zmian rozwoju uzdrowisk w Polsce	55
<i>Anna Kaczmarek</i>	
1. Wstęp	55
2. Turystyka uzdrowiskowa, istota i znaczenie	58
3. Uwarunkowania rozwoju uzdrowisk w Polsce	63
5. Współczesne trendy w polskiej turystyce uzdrowiskowej	65
6. Problematyka rozwoju gmin uzdrowiskowych	66
7. Wielkość ruchu turystycznego w gminach uzdrowiskowych w latach 1998–2007	71
8. Podsumowanie	73
Literatura	75
Podstawy prawne funkcjonowania polskich uzdrowisk	77
<i>Aleksandra Czupryna-Nowak</i>	
1. Wstęp	77
2. Akty prawne odnoszące się do turystyki uzdrowiskowej	78
3. Definicja uzdrowiska oraz ramy prawne jego działalności	79
4. Zakres działalności uzdrowisk	83
5. Nadzór nad uzdrowiskami	84
6. Sposoby finansowania	84
7. Zakończenie	86
Literatura	87

CZĘŚĆ II. TURYSTYKA ZDROWOTNA W UZDROWISKACH 89

Turystyka uzdrowiskowa, turystyka w uzdrowiskach – problemy definicyjne 91

Małgorzata Januszewska, Elżbieta Nawrocka, Sylwia Oparka

1. Wstęp	91
2. Dyskusja nad istotą turystyki zdrowotnej i uzdrowiskowej	93
3. Uzdrowisko miejscem uprawiania turystyki uzdrowiskowej	101
4. Korzystający z produktu uzdrowisk.....	106
5. Podsumowanie	112
Literatura.....	113

Uwarunkowania i bariery uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turystyce zdrowotnej..... 115

Andrzej Hadzik, Marcin Iwan

1. Wstęp	115
2. Niepełnosprawni jako segment turystyki zdrowotnej.....	116
3. Bariery aktywności turystycznej osób niepełnosprawnych	117
4. Uwarunkowania i cele uprawiania turystyki ludzi niepełnosprawnych	123
5. Wnioski	131
Literatura.....	131

Ocena stron internetowych gmin uzdrowiskowych 133

Iwona Zdonek, Dariusz Zdonek

1. Wprowadzenie	133
2. Aspekty metodologiczne przeprowadzonych badań.....	134
2.1. Zakres badań.....	134
2.2. Kryteria oceny stron internetowych.....	134
2.3. Problem subiektywizmu oceny jakości stron internetowych.....	136
3. Wyniki badań	137
3.1. Dostępność i funkcjonalność	137
3.2. Wizualizacja.....	145
4. Podsumowanie i wnioski	146
Literatura.....	147

CZĘŚĆ III. PRODUKT UZDROWISKOWY 149

Kształtowanie obiektu *spa*

jako innowacyjnego uzdrowiskowego produktu turystycznego w Polsce..... 151

Diana Dryglas

1. Wstęp	151
2. Istota pojęcia <i>spa</i>	151
3. Znaczenie <i>spa</i> na polskim rynku usług <i>spa</i>	155
4. Etapy tworzenia obiektu <i>spa</i>	156
4.1. Koncepcja obiektu <i>spa</i> i analiza trendów <i>spa</i>	157
4.2. Ocena aktualnej sytuacji rynkowej i profil klienta odwiedzającego obiekt <i>spa</i>	158
4.3. Lokalizacja obiektu <i>spa</i> i menu <i>spa</i>	159
4.4. Komerccjalizacja obiektu <i>spa</i> oraz działania doskonalące i monitorujące	160
5. Obiekt <i>spa</i> jako innowacyjny uzdrowiskowy produkt turystyczny.....	162
6. Zakończenie.....	166
Literatura.....	166

Rola produktu uzdrowiskowego w polskim systemie zdrowotnym..... 167

Piotr Romaniuk

1. Wstęp	168
2. System zdrowotny w Polsce – zarys formalny i ewolucja w okresie po reformie 1999 roku	170
3. Tradycje lecznictwa uzdrowiskowego w polskim systemie zdrowotnym	173
4. Aktualna pozycja produktu uzdrowiskowego w systemie zdrowotnym w Polsce	175
4.1. Definicja produktu uzdrowiskowego.....	175
4.2. Produkt uzdrowiskowy jako usługa finansowana przez NFZ – ramy formalne.....	176
4.3. Pozycja produktu uzdrowiskowego w polskim systemie zdrowotnym.....	178
4.4. Pozycja produktu uzdrowiskowego w polskim systemie zdrowotnym – synteza	183
5. Podsumowanie	186
Literatura.....	187

Wody lecznicze w Polsce i ich wykorzystanie w lecznictwie uzdrowiskowym.....	189
<i>Jolanta Mirek</i>	
1. Wprowadzenie	189
2. Definiowanie i klasyfikacja wód leczniczych.....	190
3. Geneza i występowanie wód leczniczych w Polsce	193
4. Wykorzystanie wód leczniczych w lecznictwie uzdrowiskowym	196
5. Zakończenie	201
Literatura.....	201
Modelowanie zachowań konsumentów rynku usług turystycznych i uzdrowiskowych.....	203
<i>Agnieszka Kowalska-Styczeń</i>	
1. Wprowadzenie	203
2. Model symulacyjny.....	207
3. Model symulacyjny z uwzględnieniem większego otoczenia	214
4. Podsumowanie	217
Literatura.....	217
CZĘŚĆ IV. PRZEDSIĘBIORSTWO UZDROWISKOWE I JEGO ROLA W UZDROWISKU..	219
Charakterystyka przedsiębiorstwa uzdrowiskowego	
na przykładzie spółki uzdrowiskowej ZUK S.A.	221
<i>Katarzyna Jakowska-Suwalska</i>	
1. Wstęp	221
2. Powstanie trzech uzdrowisk Kotliny Kłodzkiej.....	221
3. Charakterystyka przedsiębiorstwa uzdrowiskowego	223
4. Charakterystyka bazy leczniczej w oddziałach ZUK S.A.	225
5. Formy leczenia w sanatoriach i szpitalach uzdrowiskowych ZUK S.A.	227
6. Produkcja i sprzedaż wód mineralnych	228
7. Cel działalności Zespołu Uzdrawisk Kłodzkich S.A.	228
8. Analiza wykorzystania miejsc w sanatoriach i szpitalach uzdrowiskowych ZUK S.A. (w latach 2002–2006)...	229
9. Strategia rozwoju Zespołu Uzdrawisk Kłodzkich S.A.	236
10. Zakończenie	237
Literatura.....	237
Innowacyjne aspekty w powiązaniach sieciowych –	
możliwości wykorzystania w działalności uzdrowiskowej	239
<i>Jolanta Staszewska</i>	
1. Wstęp	239
2. Istota powiązań sieciowych	240
2.1. Klaster jako innowacyjna forma powiązań sieciowych na rynku przedsiębiorstw uzdrowiskowych.....	244
2.2. Klastry zagraniczne	253
3. Zakończenie	257
Literatura.....	257
Wiedza i kreatywność w procesach innowacyjnych	
jako czynnik konkurencyjności przedsiębiorstw uzdrowiskowych.....	259
<i>Małgorzata Januszewska</i>	
1. Wstęp	259
2. Teoretyczne podstawy konkurencyjności	260
3. Innowacyjność jako warunek konkurencyjności przedsiębiorstwa	262
4. Gospodarowanie wiedzą i kreatywnością w procesach innowacyjnych.....	270
5. Zakończenie	277
Literatura.....	277
Zakończenie	279
<i>Adam R. Szromek</i>	